

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Özgeçmiş, 1 Eylül 2008

MURTEZA BEDİR

Sürekli adres:

İlahiyat Fakültesi Sakarya Üniversitesi, Ozanlar, ADAPAZARI/TURKEY

+90-264-2774002 ph

+902642779832 fax

mbedir@sakarya.edu.tr

Eğitim

Doktora (PhD) 1999, Faculty of Arts, Manchester University, Doktora başlığı:

“Early Development of Hanafi *Usul al-Fiqh* (Legal Theory)”

Yüksek Lisans (LLM), Faculty of Law, SOAS, University of London

Lisans 1992, İlahiyat Fakültesi, Marmara Üniversitesi

Appointments

Sakarya Üniversitesi

2005- Doçent

2000-2005 Yardımcı Doçent

1993-2000 Araştırma Görevlisi

Fellowships, Grants and Visiting Positions

2007-2008 Visiting scholar, Harvard Law School, Islamic Legal Studies

Program, Harvard University, ABD

- 2002-2003 Suriye Milli Eğitim Bakanlığı bursu, Damascus
- 1994-1995 YÖK bursu, yüksek lisans, Londra, İngiltere
- 1995-1999 YÖK bursu, doktora, Manchester, İngiltere

Verdiği Dersler

- İslam Hukuku
- İslam Hukuk Usulü
- İslam Hukuk Usulünün Temel Meseleleri
- Batıda İslam Hukuku Çalışmaları
- İslam, İnsan Hakları, Demokrasi
- İslam'da ve Batıda Hukuk
- Kur'an Hükümleri ve Modern Hukuk

Editörlük

- Yayın Kurulu Üyeliği, *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 2006-.
- Yayın Kurulu üyeliği, *Usul Dergisi*, Sakarya, 2005-.
- Danışma Kurulu Üyeliği, *İslam Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Konya, 2003-.
- Danışma Kurulu Üyeliği, *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sakarya, 2003-.

Yönetilen Yüksek Lisans Tezleri:

Hasan Güçlü, “Şeybani’nin K. El-Asl’ında İstihsan Kavramı”, Sakarya, 2008.

Hasan Basri Yıldız, “Mervezi’nin el-Muhtasar al-Kafi Adlı Eserinin Nikah Bölümü”, Sakarya, 2008.

Arzu Yavuz, “Gaznevi’nin *el-Havi’l-Kudsi* Adlı Eserinin Giriş Bölümünün Tenkitli Neşri”, 2007.

Maitükurban Pıdınç, “Doğu Türkistan’da Hanefi Mezhebi”, Sakarya, 2007.

Kaliç, Hayriye, “*Dürerü’l-Hükkam Şerhi Mecelleti’l-Ahkam*’ın 1-65 Maddeleri: Metin ve İnceleme”, 2006.

Şenol Saylan, “İbn Abidin’de Hanefi Mezhebinin Kuramsallaşması”, 2004.

Yayınlar

Kitaplar

Kurban Kitabı, Ensar Neşriyat, İstanbul 2007.

Hz. Peygamber’in Evrensel Mesajı: Sünnet, TDV İSAM Yayınları, İstanbul 2006.

Fıkıh, Mezhep ve Sünnet: Hanefi Fıkıh Teorisinde Peygamber’in Otoritesi, Ensar Neşriyat, İstanbul 2004.

Edisyon

Ali Erbaş, ve diğ., *Uluslararası İznik Sempozyumu (5-7 Eylül)*, İstanbul 2006.

Muharrem Kılıç'la birlikte, *Oryantalist İslam Hukukçuları Özel Sayısı, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Konya, 4 (2004).

Makaleler ve Kitap Bölümleri

“Bukharan Hanafism and the Mashayikh: an Analysis through the Law of Waqf as Expounded by Burhan al-Shari’a al-Bukhari (616/1219)” içinde: Andreas Christmann & Robert Gleave (eds.), *Colin Imber Festschrift*, Oxford: University Press, 2007.

“Osmanlı Kuruluş Asrında (1389’a kadar) İlmiye’ye dair bir Araştırma: İlk Fakihler”, *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, 1 (2006), 23-39.

“Interacción de Sufismo, Derecho, Theología y Filosofía: Un místico nosufí de los siglos IV-V/X-XI”, “Interplay of Sufism Law and Theology: An Early Eleventh Century Example”, içinde: *El Sufismo y las normas del Islam. Trabajos del IV Congreso Internacional de Estudios Jurídicos Islámicos: Derecho y Sufismo*, edición y traducción Alfonso Carmona, Murcia, 2006, 15-34 (İspanyolca), 253-270 (İngilizce).

“Osmanlı Öncesi Türk Hukuk Tarihi Yazıcılığı”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Hukuk Tarihi Özel Sayısı*, 3:5 (2005), 27-84.

“Abdürrezzak es-Senhuri”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Modern İslam Hukukçuları Özel Sayısı, 6 (2005), 439-448.

"*Fıkıh to Law: Secularization through Curriculum*", *Islamic Law and Society*, 11:3 (2004), 378-401.

"Reason and Revelation: Abu Zayd ad-Dabusi on Rational Proofs", *Islamic Studies*, 43:2 (2004), 227-245.

"Oryantalizm ve İslam Hukuku", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Oryantalist İslam Hukukçuları Özel Sayısı, 4 (2004), 11-42.

"The Problem of Usul al-Shashi", *Islamic Studies* 42:3 (2003), 415-436.

"The Power of Interpretation: Is Istihsan Qiyas?", *Islamic Studies* 42:1 (2003), 7-20.

"An Early Response to al-Shafi'i 'Isa b. Aban on Prophetic Report (*Khabar*)", *Islamic Law and Society*, 9:3 (2002), 285-311.

"Is There a Hanafi Usul al-Fiqh?", *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4 (2002), 163-172.

Değerlendirme

"M. Hayri Kırbasoğlu'nun Sünnet-Hadis Projesi-The Sunnah Project of a Turkish Scholar, M. Hayri Kırbasoğlu" (in Turkish)", *İslam Araştırmaları Dergisi*, ISAM, 9 (2003), 111-128.

Ansiklopedi Maddeleri

"Mütekaddimin", *DİA İslam Ansiklopedisi*, ISAM.

"Nesefi, Ebü'l-Berekat", *DİA İslam Ansiklopedisi*, ISAM.

“Osman el-Betti” *DİA İslam Ansiklopedisi*, ISAM.

“Pezdevi”, *DİA İslam Ansiklopedisi*, ISAM.

“Rahbiyye”, *DİA İslam Ansiklopedisi*, ISAM.

“Risale”, *DİA İslam Ansiklopedisi*, ISAM.

Bazı Tebliğler

“11. Yüzyıla Ait Bir Medrese ve Bir Hastane Vakfiyesi Bağlamında Türk İktisat Tarihi Kaynağı Olarak Vakıf Külliyesi”, *Birinci Türk İktisat Tarihi Kongresi*, Eylül 7-8, 2007, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

“Central Asian Imprint on Hanafi Legal Thought and Tradition”, *IRCICA International Conference on Islamic Civilization in Central Asia*, 3-7 Eylül 2007, Astane, Kazakistan.

“El-Kitab ve Fıkıh: Fıkıhın kitaplaşma Serüveni”, *Kültürümüz ve Kitap Sempozyumu*, Sivas Kemalüddin İbn Hümam Vakfı, 5-7 Mayıs 2007, Sivas.

“Oryantalizm ve Türkiye’de Din (İslam) Araştırmaları” *Edward Said Anısına Uluslararası Oryantalizm Sempozyumu* 9-10 Aralık 2006 İstanbul, İstanbul: Büyük Şehir Belediyesi Yayınları 2007, 221-231.

“İbn Haldun’da Nakli İlim Kavramı”, *Geçmişten Geleceğe İbn Haldun: Vefatının 600. Yılında İbn Haldun’u Yeniden Okumak*, ISAM, İstanbul 3-4 June 2006, 219-233.

“Osmanlı Beyliğinin Kuruluşunda Fakihlerin Rollerini-The Role of Scholar-Jurists in the Formation of Ottoman State”, *International Conference on Iznik (Nicea)*, (5-7 September 2005), Iznik, 2006.

“İlahiyat Fakültelerindeki İslam Hukuku Dersleriyle İlgili Teorik bir Değerlendirme”, İlahiyat Fakülteleri II. İslam Hukuku Anabilim Dalı Eğitim-Öğretim Meseleleri Koordinasyon Toplantısı, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi. 28-29 Mayıs 2005.

“İmam-Hatip Liseleri’nde Fıkıh ve Temel Dini Bilgiler Dersleri”, *İmam-Hatip Lisesi Meslek Dersleri Çalışma Toplantısı*, Değerler Eğitim Merkezi, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2005, 211-226.

“Hanefi Usulünde Bir Klasikleşmeden Söz Edilebilir mi?”, *Klasikçi Yeniden Düşünmek* konulu Uluslararası Sempozyum, Bilim ve Sanat Vakfı, İstanbul, 8-10 Ekim 2004 (yayın tar. 2008).

“Oryantalistlerin İslam Hukukunun Mahiyetine Dair Tartışmaları”, *Oryantalizmi Yeniden Okumak: Batıda İslam Çalışmaları Sempozyumu*, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ve Diyanet İşleri Başkanlığı, 11-12 Mayıs 2002 (Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2003, 371-389).

“Hanefi Usulünün Kuruluş Aşamasında Akil-Vahiy İlişkisi ya da Hüsün-Kubuh Problemi”, *İmâm-ı Âzam Ebû Hanîfe ve Düşünce Sistemi [Sempozyum Tebliğ ve Müzakereleri]*, Bursa, 2003.

"Interplay of Sufism, Law and Theology: A Tenth/Eleventh Century Example",
Islamic Legal Studies Conference, Murcia, Spain, 7-12 Mayıs 2003.

"Reason and Revelation in Islamic Legal Theory", WOCMES, Mainz, Germany,
September 2002.

"Teaching Islamic Law in a Secular State", *International Summer Academy on the
Local Production of Islamic Knowledge*, Working Group Modernity and Islam,
Istanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, 3-14 September 2001; *Istanbul Almanach*, 33-
35.

"Is there a Hanafi Usul?", *EURAMES Triennial Conference*, Gent, Belgium, 1999.

"Isa b. Aban and the Theory of *Khabar* (Prophetic Report)", *BRISMES Annual
Meeting*, Birmingham, Selly Oak Colleges, 1998.

"Is Istihsan Qiyas?", *International Conference on The Life Thought and Contribution of
Abu Hanifah*, International Islamic University, Islamabad, 1998.

Kitap Tanıtımı

Wael B. Hallaq, *A History of Islamic Legal Theories: An Introduction to Suni Usul al-
Fiqh*, *Middle East Studies Association Bulletin*, 33:1 (Summer 1999), 83.

Ruth A. Miller, *Legislating Authority: Sin and Crime in Ottoman Empire and Turkey*,
Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları 2 (2006), 138-145.

Çeviriler

İngilizcede Türkçeye

Kitap:

(Fuad Aydın'la birlikte) Humphreys, S. R., *İslam Tarih Metodolojisi*, Litera Yayıncılık, İstanbul 2004 (Orijinal başlık: *Islamic History: A framework for Inquiry*, 1991).

Imber, C., *Şeriat ve Kanun: Osmanlı'da İslami Hukuk ve Ebüssuud* (Original title: *Ebu's-su'ud: The Islamic Legal Interpretation*, 1997), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2004.

Makale, kitap bölümü:

Hilmar Krüger, "Almanya'da İslam Hukuku Araştırmaları: İslam Hukukuna Dair Son Zamanlarda Yayımlanan Kitapların Değerlendirilmesi", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Oryantalist İslam Hukukçuları Özel Sayısı, 4 (2004), 497-522.

Nallino, A., "Hilafet", Hazr. İsmail Kara, *Hilafet Risaleleri: II. Meşrutiyet Dönemi*, IV, 265-287, Klasik Yayınları, İstanbul, 2004.

Yang, L., ve L. Vidovich, "Üniversiteleri Küreselleşme Bağlamında Konumlandırmak", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, Educational Sciences: Theory & Practice*, 2 (1), 209-202, Mayıs 2002.

Stephen R. H., "Kültürel Bir Elit: İslam Toplumunda Ulemanın Rolü ve Konumu", *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 3, 391-418 (2001).

Stephen R. H., "İslam Hukuku ve İslam Toplumu", *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4, 261-286 (2001).

Türkçe'den İngilizceye

Ocak, A. Y., "Philosophy in the Seljuk and Beylik Periods", eds. H. C. Güzel, C. C.

Oğuz ve O. Karatay, *Turks, 2. Middle Ages, 633-642*, Yeni Türkiye, Ankara, 2002.

Devam eden çalışmalar

Tenkitle Neşir, Maturidi'nin *Te'vilatü'l-Kur'an*, XIII. Cilt.

Araştırma İlgileri

İslam Hukuk Teorisi, Hanefi hukuk teorisi

Hukuk ve hadis

İslam hukuku ve modernizm

İslam hukuku ve Şarkiyatçılık

Türk-İslam hukuk tarihi yazıcılığı

Fetva Edebiyatı

Vakıf hukuku

Sempozyum düzenleme

Düzenleme kurulu üyesi, *In Memory of Edward Said: International Orientalism Symposium*, 9-10 Aralık 2006, İstanbul.

Düzenleme kurulu üyesi, *New Trends in Human Rights*, 26-29 Mayıs 2006, İstanbul.

Düzenleme kurulu üyesi, *Uluslararası İznik Sempozyumu*, 5-7 Eylül 2005, İznik.

Düzenleme kurulu üyesi, *Oryantalizmi Yeniden Okumak: Batıda İslam Çalışmaları*,

11-12 Mayıs 2002, Sakarya.